

การศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง
ในหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต จังหวัดราชบุรี

Desirable Characteristics of Graduates from the Bachelor of
Laws Program, Humanities and Social Sciences, Muban
Chombueng Rajabhat University in Agencies of Ratchaburi
Province Employers

ยุพยงค์ วิงวร¹ สุธี อังศุชัยกิจ² และชดาทิพ ศุภสุวรรณ³

Yapayong Wingworn¹, Sutee Angsuchaikit² and Chadatip Suphasuwan³

Received : May 13, 2020; Revised : May 27, 2020; Accepted : May 28, 2020

บทคัดย่อ (Abstract)

งานวิจัยเรื่องการศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต จังหวัดราชบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) และ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อ

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง; Faculty of Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University, Thailand;
e-mail : Yupayong_26@hotmail.com

²คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง; Faculty of Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University, Thailand;
e-mail : okotroy@hotmail.com

³คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง; Faculty of Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University, Thailand;
e-mail : chadatip.su@gmail.com

บัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่งาน” ประชากร ได้แก่ หน่วยงานรัฐ เอกชน และรัฐวิสาหกิจในจังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ หน่วยงานรัฐ เอกชน และรัฐวิสาหกิจ จำนวน 10 แห่ง ดังนี้ ศาล สำนักงานอัยการ สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานบังคับคดี สถานีตำรวจ มณฑลทหารบก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทนายความ และรัฐวิสาหกิจ ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามโดยคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน สถิติที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีการของครอนบาค และสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) มีภาพรวมความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57
2. จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงคือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่งาน” มีภาพรวมความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59

คำสำคัญ (Keywords) : คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์, หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต, หน่วยงานผู้ใช้บัณฑิต

Abstract

The research purpose of the desirable characteristics of graduates from the Bachelor of Laws Program in Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University in Agencies of Ratchaburi Province employers were 1) to study the opinions of employers towards graduates Bachelor of Laws Program, Muban Chombueng Rajabhat University. In terms of the quality of graduates following Thai Qualifications Framework for Higher Education standards (TQF) and 2) to study the opinions of employers towards graduates Bachelor of Laws Program, Muban Chombueng Rajabhat University. In terms of graduates' characteristics according to the university's identity is “Wish to be good, Desire for knowledge and Industrious

worker”. The population is government agencies, private organizations, and state enterprises in Ratchaburi Province. The sample consisted of 10 government agencies, private organizations, and state enterprises as follows: courts, the office of public prosecutors, the probation office, the office of legal execution, police station, military circle, local administrative organization, law office and state enterprises which are derived from purposive sampling. The used tools in this research are questionnaires with 3 parts. The statistics used in the research are the statistics used to check the quality of the tools to find the reliability of the questionnaire by using alpha coefficient according to the methods of Cronbach and the basic statistics used in data analysis are finding percentage, mean and standard deviation.

The research revealed as follows:

1. From the study of the opinions of employers towards graduates Bachelor of Laws Program, Muban ChomBueng Rajabhat University In terms of the quality of graduates following the Thai Qualifications Framework for Higher Education standards (TQF), there is a high level of overall opinions. The average value is 4.57.

2. From the study of the opinions of employers towards graduates Bachelor of Laws Program, Muban ChomBueng Rajabhat University. In terms of graduates' characteristics according to the university's identity is “Wish to be good, Desire for knowledge and Industrious worker”, there is a high level of overall opinions. The average value is 4.59.

Keywords : Desirable Characteristics of Graduates, Bachelor of Laws Program, Agencies of Employers

บทนำ (Introduction)

จากการประกาศใช้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) เป็นแผนหลักของการพัฒนาประเทศ ได้กำหนดการเตรียมความพร้อมด้านทุนมนุษย์ที่ต้องเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของไทย หล่อหลอมให้มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม การพัฒนาทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 นอกจากนั้นการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศไทย 4.0 เพื่อยกระดับ

ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยการปรับเปลี่ยนโครงสร้างทางเศรษฐกิจไปสู่ระบบเศรษฐกิจที่เน้นการสร้างมูลค่าที่ต้องเน้นการขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ การพัฒนาประเทศนั้นจะต้องสร้างสมดุลระหว่างเศรษฐกิจกับสังคม และการดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรม (Government Gazette : 1-74)

แผนยุทธศาสตร์ฉบับดังกล่าวตั้งเป้าให้ประเทศไทยมีเด็กที่เรียนดี มีโอกาสทางการศึกษา มีทักษะในศตวรรษที่ 21 พร้อมกับมีคนในวัยทำงานที่มีทักษะสูงสอดคล้องกับการเข้าสู่เศรษฐกิจในยุคดิจิทัล และมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดี ตัวชี้วัดด้านดัชนีการพัฒนามนุษย์ (Human Development Index: HDI) เป็นดัชนีการวัดและเปรียบเทียบการมีชีวิตที่ยืนยาวและมีสุขภาพดี ซึ่งวัดได้จากอายุขัยและความรู้ ซึ่งวัดได้จากการรู้หนังสือและอัตราส่วนการเข้าเรียนสุทธิที่รวมกันทั้งระดับประถมศึกษา และอุดมศึกษา รวมไปถึงมาตรฐานคุณภาพชีวิต ซึ่งวัดได้จากผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product - GDP) ต่อหัว และความเท่าเทียมกันของอำนาจซื้อ (purchasing power parity - PPP) เพื่อระบุระดับการพัฒนาของประเทศนั้น ๆ โดยไทยตั้งเป้าไว้ว่าจะมีค่า HDI มากกว่า 0.90 ซึ่งเป็นระดับที่สูงและอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว ในขณะที่ปัจจุบันไทยอยู่ที่ระดับ 0.74 คนไทยต้องเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีความพร้อมในทุกมิติตามมาตรฐานและสมดุลทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมมีความสามารถในการกำกับ ควบคุมตนเอง มีความมุ่งมั่น มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สร้างสรรค์สิ่งที่ดีมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีความสุข และมีทักษะการครองชีวิตในศตวรรษที่ 21 อย่างสมบูรณ์ เด็กและเยาวชน มีนิสัยรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองตลอดเวลา และความรู้รอบตัวสูง มีสมรรถนะพื้นฐานในการทำงาน ทักษะการเป็นนักคิด นวัตกรรม และผู้ประกอบการ มีคุณลักษณะของการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทุกมิติ หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตตระหนักและได้มีการออกแบบเนื้อหาในหลักสูตรมุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งด้านสติปัญญา คุณธรรมจริยธรรม มีจิตวิญญาณที่ดี เข้าใจในการปฏิบัติตน สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา (Upper Secondary Education Bureau OBEC, n.d.) (Duangkamol Sinpeng, 2008)

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563 ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงได้ปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชานิติศาสตร์ พ.ศ. 2561 ของกระทรวงศึกษาธิการ และสอดคล้องกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม โดยกำหนดปรัชญาของหลักสูตร คือ “บัณฑิตเลิศความรู้ เชิดชูคุณธรรม นำศาสตร์สู่ชุมชน มากล้นประสบการณ์” เพื่อให้เป็นไปตามปรัชญาของหลักสูตรสาขาวิชานิติศาสตร์ได้สร้าง

ทักษะทางกฎหมายด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา โดยได้ทำความร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและหน่วยงานของเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ศึกษามีสมรรถนะทางวิชาชีพด้านกฎหมาย ทักษะการคิดวิเคราะห์และการให้เหตุผลทางกฎหมาย เน้นการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพกฎหมายให้กับนักศึกษานิติศาสตร์ พร้อมทั้งสร้างทักษะในการคิดวิเคราะห์ สร้างจิตอาสา และการใช้นวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาให้กับท้องถิ่น และสังคมในฐานะนักวิชาชีพกฎหมายโดยการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในสังคม และดำรงตนอยู่ในสังคมอย่างสง่างาม ทำให้หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต ได้คำนึงถึงการจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานตามที่องค์กรวิชาชีพกำหนด ซึ่งในการพิจารณาวางแผนหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง นั้น ตระหนักถึงการพัฒนาของสังคมและวัฒนธรรมที่มีความเปลี่ยนแปลงอย่างก้าวกระโดด จึงมุ่งผลิตนักกฎหมายที่มีความรู้ มีความพร้อมทั้งทางร่างกายและจิตใจให้มีทักษะทางด้านการคิดเป็น ทำ เป็นวิเคราะห์ได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ให้ความเคารพในสิทธิหน้าที่มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคมส่วนรวม สามารถนำประสบการณ์ไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาให้กับท้องถิ่น (Songkiet Inghamarathon, 2014)

นอกจากความรู้พื้นฐานที่สำคัญแล้ว คุณลักษณะอันเป็นอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ก็ถือเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้ตลาดแรงงานสนใจในตัวบัณฑิตนิติศาสตร์ ย่อมเป็นการดีหากบัณฑิตนิติศาสตร์จะสามารถใช้ความรู้ในการแก้ปัญหาให้แก่ท้องถิ่น และในขณะเดียวกันก็เป็นตัวเลือกที่น่าสนใจของตลาดแรงงาน ซึ่งในทุก ๆ ปี หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาเป็นจำนวนมาก และได้นำความรู้ความสามารถที่ได้ไปประกอบอาชีพในหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาในข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยอยากทราบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาและไปประกอบอาชีพตามหน่วยงานต่าง ๆ นั้นนำความรู้ความสามารถที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประโยชน์ต่อหน่วยงานต่าง ๆ ได้เหมาะสมหรือไม่อย่างไร และต้องการสำรวจความต้องการของหน่วยงานที่ต้องการบัณฑิตว่ามีความต้องการให้บัณฑิตมีความรู้ความสามารถในด้านใดบ้าง เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้ตรงกับความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์ของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตในจังหวัดราชบุรี เพื่อผลิตบัณฑิตให้ตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และประเทศชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่งาน”

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

ประชากร ได้แก่ หน่วยงานรัฐและเอกชนส่วนงานเกี่ยวกับกฎหมายในจังหวัดราชบุรี ได้แก่ ศาล สำนักงานอัยการ สำนักงานคุมประพฤติ สำนักงานบังคับคดี สถานีตำรวจ มณฑลทหารบก องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานทนายความ และรัฐวิสาหกิจในจังหวัดราชบุรี

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิตของหน่วยงานในจังหวัดราชบุรี จำนวน 100 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากหน่วยงานที่รับบัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์เข้าทำงาน และรวมถึงหน่วยงานที่รับนักศึกษาเข้าฝึกประสบการณ์วิชาชีพจากหน่วยงานรัฐและเอกชนในจังหวัดราชบุรี เป็น 10 อันดับแรกที่มีจำนวนบัณฑิตและนักศึกษาสาขาวิชานิติศาสตร์เข้าทำงานมากที่สุด

ตาราง 1 ประชากรเป้าหมาย และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำแนกตามหน่วยงาน

ลำดับ	หน่วยงาน	ประชากรเป้าหมาย	กลุ่มตัวอย่าง
1	ศาลยุติธรรมในจังหวัดราชบุรี	237	22
2	สำนักงานคุมประพฤติ	170	17
3	สถานีตำรวจภูธร	131	12
4	สำนักงานบังคับคดี	105	11
5	สำนักงานทนายความ	85	9
6	สำนักงานอัยการ	82	8
7	องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น	72	7

ลำดับ	หน่วยงาน	ประชากรเป้าหมาย	กลุ่มตัวอย่าง
8	สำนักงานที่ดิน/สำนักงานปฏิรูปที่ดิน	75	7
9	การประปาส่วนภูมิภาค	46	4
10	มณฑลทหารบก	30	3
รวม		1,033	100

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบความเที่ยงตรง โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญพิจารณาข้อคำถามในแบบสอบถามให้ครอบคลุม เนื้อหาครบถ้วน ข้อคำถามถูกต้องเหมาะสม ตรงตามโครงสร้าง และภาษาที่ใช้เหมาะสมกับผู้ให้ข้อมูล และหาค่า Validity ด้วยการให้คณะผู้เชี่ยวชาญดูในภาพรวมด้านเนื้อหาภาษา และความครอบคลุม หลังจากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง ๖ ผลการวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา ปรากฏว่าข้อคำถามทุกข้อผ่านเกณฑ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้นิตินี้ มีคำถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) โดยมีข้อคำถามในประเด็นต่อไปนี้ คือ เพศ อายุ ประเภทของหน่วยงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้นิตินี้ที่มีต่อบัณฑิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านความรู้ 3) ด้านทักษะทางปัญญา 4) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ 5) ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็นระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้นิตินี้ที่มีต่อบัณฑิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่

งาน” มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้งานิต โดยมีวิธีการ ดังนี้

3.1 คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ใช้งานิต จำนวน 100 คน

3.2 คณะผู้วิจัยนำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ใช้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง เพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการศึกษาต่อไป

3.3 คณะผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทั้งหมด แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาค่าทางสถิติต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในงานวิจัย

4.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach)

4.2 สถิติพื้นฐาน ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ผลการวิจัย (Research Results)

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้งานิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้งานิตจำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	69	69.00
หญิง	31	31.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ผู้ใช้งานิตเพศชาย จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 69.00 และเพศหญิง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 31.00

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
21-30	17	17.00
31-40	28	28.00
41-50	45	45.00
51-60	10	10.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีช่วงอายุ 21-30 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 17.00 ช่วงอายุ 31-40 จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 28.00 ช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และช่วงอายุ 51-60 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของผู้ใช้บัณฑิตจำแนกประเภทของหน่วยงาน

ประเภทของหน่วยงาน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ศาล	10	10.00
สำนักงานอัยการ	10	10.00
สำนักงานคุมประพฤติ	10	10.00
สำนักงานบังคับคดี	10	10.00
สถานีตำรวจ	10	10.00
มณฑลทหารบก	10	10.00
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	10	10.00
สำนักงานทนายความ	10	10.00
รัฐวิสาหกิจ	10	10.00
เอกชน	10	10.00
รวม	100	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของประเภทหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตทั้ง 10 หน่วยงาน หน่วยงานละ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	SD.	ระดับ ความ คิดเห็น
ด้านคุณธรรม จริยธรรม			
1. ตระหนักรู้ เข้าใจ และยึดมั่นในหลักความยุติธรรม และหลักนิติธรรม	4.78	0.44	มากที่สุด
2. มีความประพฤติที่สอดคล้องกับหลักคุณธรรมและจริยธรรมของนักกฎหมาย	4.67	0.50	มากที่สุด
3. มีความซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม	4.78	0.44	มากที่สุด
4. ความตื่นตัวต่อปัญหากฎหมายที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ	4.78	0.44	มากที่สุด
5. เคารพต่อสิทธิ คุณค่า และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์	4.89	0.33	มากที่สุด
รวม	4.76	0.44	มากที่สุด
ด้านความรู้			
1. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายพื้นฐานและกฎหมายเฉพาะทั้งในแง่ทฤษฎี หลักการ แนวคิดบทบัญญัติของกฎหมาย	4.12	0.50	มาก
2. มีความรู้ความเข้าใจในแนวคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยขององค์กรตุลาการ	4.16	0.33	มาก
3. สามารถนำความรู้ความเข้าใจ ในทฤษฎี หลักการ แนวคิดบทบัญญัติของกฎหมายไปปรับใช้กับปัญหาข้อเท็จจริง	4.05	0.33	มาก
4. สามารถนำความรู้ความเข้าใจ ในทฤษฎี หลักการ แนวคิดบทบัญญัติของกฎหมายไปปรับใช้ในการค้นคว้าในระดับสูงขึ้น หรือวิจัยอย่างมีนิตินัยที่สะท้อนควบคู่กับคุณธรรม	4.32	0.44	มาก

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	SD.	ระดับ ความ คิดเห็น
5. สามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้	4.56	0.53	มาก
รวม	4.24	0.43	มาก
ด้านทักษะทางปัญญา			
1) มีความสามารถในการค้นหาหรือได้มาซึ่งข้อเท็จจริง รวม ตลอดไปถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปข้อเท็จจริงที่ได้มา อัน เป็นทักษะที่สำคัญของการปฏิบัติงานด้านกฎหมาย	4.52	0.50	มากที่สุด
2) มีความสามารถในการใช้และการตีความกฎหมาย การ เทียบเคียงและการค้นหา หลักเกณฑ์ที่เหมาะสมเพื่อนำมาปรับใช้ กับข้อเท็จจริงหรือปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างถูกต้องและเป็นธรรม แก่กรณี ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงหลักความยุติธรรมและหลักนิติธรรม	4.54	0.51	มากที่สุด
3) มีความสามารถในการค้นหาหรือได้มาซึ่งข้อมูลต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น เป็นเอกสาร ตัวเลข หรือ จำนวน ข้อมูลสถิติ ตลอดจนการทำความเข้าใจ เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูล วิเคราะห์ สังเคราะห์ สรุปและแปลผลข้อมูลที่ได้มาเหล่านั้น	4.21	0.44	มาก
4) มีความสามารถในการวิพากษ์ วิจารณ์ สนับสนุน โต้แย้ง รับฟัง ความเห็นจากบุคคลอื่น อันเป็นทักษะที่สำคัญของการปฏิบัติงาน ด้านกฎหมาย เพื่อนำไปสู่ข้อยุติและการเสนอทางออก หรือ ทางเลือกได้อย่างรอบด้านและเป็นกัลยาณมิตร	4.05	0.44	มาก
5) ตระหนักถึงความสำคัญของการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีความใฝ่รู้ ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.03	0.44	มาก
รวม	4.27	0.46	มาก
ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			
1) มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.78	0.44	มากที่สุด
2) รับฟังความเห็นของผู้อื่นอย่างใส่ใจและให้เกียรติแก่กัน และ ยอมรับความแตกต่างของความเห็น	4.78	0.44	มากที่สุด

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	$\bar{X}$	SD.	ระดับ ความ คิดเห็น
3) มีความสามารถในการปรับตัวในสังคมที่มีความหลากหลาย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์และมีความอดทน	4.56	0.53	มากที่สุด
4) ใช้สิทธิเสรีภาพโดยไม่กระทบผู้อื่น	4.56	0.53	มากที่สุด
5.มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อประเพณีวัฒนธรรมเป็นพลเมืองดีของสังคม	4.71	0.46	มากที่สุด
รวม	4.71	0.48	มากที่สุด
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ			
1) มีความสามารถในการใช้ภาษาเขียนในทางกฎหมาย	4.70	0.49	มากที่สุด
2) มีความสามารถในการสื่อสารและการนำเสนอ ตลอดจนการตั้งคำถาม หรือการตอบคำถามที่ชัดเจนทำให้บุคคลอื่นเข้าใจได้ง่าย	4.78	0.44	มากที่สุด
3) มีทักษะในการใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศที่เหมาะสมแก่กรณี	4.67	0.55	มากที่สุด
4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ ทั้งในด้านการศึกษา การค้นคว้า การสื่อสารระหว่างบุคคล และในการประกอบวิชาชีพหรืออาชีพได้อย่างเหมาะสมแก่กรณี	4.56	0.53	มากที่สุด
5) มีทักษะในการค้นหา ทำความเข้าใจ และนำไปใช้ซึ่งข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือจำนวน สถิติต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการใช้กฎหมาย การปรับปรุงพัฒนากฎหมาย และกำหนด นโยบายที่เกี่ยวข้อง	4.56	0.53	มากที่สุด
รวม	4.73	0.46	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.54	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 5 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.54$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรม จริยธรรมภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.76$) ด้านความรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.24$) ด้านทักษะทางปัญญาภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.27$) ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบภาพรวมอยู่ใน

ระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.71$) ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.73$)

และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ดังนี้

ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติ เพื่อได้ฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้สามารถปรับตัวได้เร็วในการทำงานจริงโดยปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักและยึดมั่นในหลักความยุติธรรม และหลักนิติธรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพนักกฎหมายควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดีควบคู่กับการเป็นคนเก่ง เน้นให้ผู้เรียนได้ลงพื้นที่ หรือได้ลงมือปฏิบัติมากกว่าสอนแบบทฤษฎีในห้องเรียนเพื่อร่วมทำงานกับชุมชนที่มีคนหลากหลาย เป็นการสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพิ่มทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการประยุกต์หลักสูตรการเรียนการสอนที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงให้มากขึ้น และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการให้กับผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกเกี่ยวกับความคิดเห็นทางนิติศาสตร์หรือความคิดเห็นทางสังคมจัดให้มีอาจารย์พิเศษที่มีประสบการณ์ทำงานจริง เช่น ผู้พิพากษา อัยการ มาบรรยายให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจริง หลักสูตรควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ควรพัฒนาทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวในสังคมที่มีความหลากหลาย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์สามารถควบคุมอารมณ์และมีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพสิทธิของผู้อื่น และยอมรับความคิดที่แตกต่างของเพื่อนร่วมงานและคนในสังคมได้ และควรเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการนำเสนองานด้วยเครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้จริง

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู้งาน”

ตอนที่ 3 ศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู้งาน”

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู้งาน” โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	SD.	ระดับ ความ คิดเห็น
อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ด้าน “ใฝ่ดี”			
1.1 ประพฤติ/ปฏิบัติตามหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา เชื่อถือได้ ซื่อสัตย์ ไม่คดโกง	4.62	0.49	มากที่สุด
1.2 ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ กติกาของส่วนรวม	4.79	0.44	มากที่สุด
1.3 รับผิดชอบ ทำหน้าที่ของตนเองอย่างครบถ้วน และยอมรับผล จากการประพฤติปฏิบัติของตน	4.73	0.55	มากที่สุด
1.4 แบ่งปัน ช่วยเหลือบุคคลอื่น ประพฤติตนอย่างใจกว้าง ไม่เห็น แก่ตัว	4.89	0.53	มากที่สุด
1.5 เป็นมิตรกับทุกคน / ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รักษาธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	4.62	0.53	มากที่สุด
รวม	4.73	0.46	มากที่สุด
อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ด้าน “ใฝ่รู้”			
2.1 อ่านหรือแสวงหาความรู้จากช่องทางต่าง ๆ	4.52	0.50	มากที่สุด
2.2 นำความรู้ใหม่มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	4.54	0.51	มากที่สุด
2.3 พัฒนาตนเองอยู่เสมอ โดยการเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา	4.21	0.44	มาก
2.4 ชักถาม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขอคำแนะนำจากเพื่อนร่วมงาน หรือหัวหน้างาน	4.05	0.44	มาก

คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	$\bar{x}$	SD.	ระดับ ความ คิดเห็น
2.5 กระตือรือร้น มุ่งมั่นในการเรียนรู้สิ่งใหม่เพื่อนำมาปรับใช้กับงาน	4.03	0.44	มาก
รวม	4.27	0.46	มาก
อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ด้าน “สู่งาน”			
3.1 ขยันหมั่นเพียร อดทนอดกลั้น	4.78	0.44	มากที่สุด
3.2 สามารถทำงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย	4.67	0.50	มากที่สุด
3.3 ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรค	4.78	0.44	มากที่สุด
3.4 พุ่มเทอุทิศกายใจในการทำงาน	4.78	0.44	มากที่สุด
3.5 ผลงานมีคุณภาพ ได้มาตรฐานของงาน	4.89	0.33	มากที่สุด
รวม	4.76	0.44	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.59	0.45	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู่งาน” โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.59$) เมื่อวิเคราะห์เป็นรายด้าน พบว่า ผู้ใช้บัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ด้าน “ใฝ่ดี” ($\bar{x}=4.73$) ด้านด้าน “ใฝ่รู้” ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.27$) และด้าน “สู่งาน” ภาพรวมอยู่ในระดับที่สุด ($\bar{x}=4.76$) และมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู่งาน” ดังนี้ บัณฑิตบางส่วนยังขาดความแม่นยำในองค์ความรู้เฉพาะเรื่อง หรือบางครั้งก็ขาดความเชื่อมั่นในการตอบคำถามหรือการกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นผู้ปฏิบัติงานได้ดีแต่ยังขาดความมั่นใจในภาวะผู้นำหรือทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะ

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) มีภาพรวมความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.57 ซึ่ง

มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านคุณภาพของบัณฑิตตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) รายด้าน ดังนี้

ด้านคุณธรรมจริยธรรม ควรเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น สังคม และประเทศชาติเพื่อได้ฝึกแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทำให้สามารถปรับตัวได้เร็วในการทำงานจริง โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนตระหนักและยึดมั่นในหลักความยุติธรรม และหลักนิติธรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพกฎหมายควรเน้นให้ผู้เรียนเป็นคนดีควบคู่กับการเป็นคนเก่ง ซึ่งสอดคล้องกับ Research and Development Institute (2019 : 10-12) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของบัณฑิต อุดมศึกษาที่พึงประสงค์ นอกจากมีการจัดทำกรอบมาตรฐานแต่ละสาขาวิชาแล้วจะต้องเดินหน้า ไปสู่การมุ่งสร้างบัณฑิตที่จบการศึกษาให้มีคุณสมบัติในด้านคุณธรรม จริยธรรม ตรงตามนโยบาย 3 D (Democracy Decency Drug free) กับสถานศึกษาทั่วทั้งประเทศทุกระดับทั้งการศึกษาพื้นฐาน อาชีวอนามัยและอุดมศึกษาให้รับไปปฏิบัติ

ด้านความรู้ ควรเน้นให้ผู้เรียนได้ลงพื้นที่ หรือได้ลงมือปฏิบัติมากกว่าสอนแบบทฤษฎีในห้องเรียนเพื่อร่วมทำงานกับชุมชนที่มีคนหลากหลาย เป็นการสร้างประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพิ่มทักษะการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าโดยการประยุกต์หลักสูตรการเรียนการสอนที่สามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงให้มากขึ้น และสามารถบูรณาการเชื่อมโยงกับศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องได้

ด้านทักษะทางปัญญา ควรจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาองค์ความรู้ด้านวิชาการให้กับผู้เรียนกล้าคิด กล้าแสดงออกเกี่ยวกับความคิดเห็นทางนิติศาสตร์หรือความคิดเห็นทางสังคมจัดให้มีอาจารย์พิเศษที่มีประสบการณ์ทำงานจริง เช่นผู้พิพากษา อัยการ มาบรรยายให้ผู้เรียนได้เข้าถึงการนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจริง หลักสูตรควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความใฝ่รู้ ติดตามการเปลี่ยนแปลงทางกฎหมาย สังคม เศรษฐกิจ การเมือง เพื่อพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Research and Development Institute (2019 : 11) ที่กล่าวว่า คุณลักษณะของบัณฑิต อุดมศึกษาที่พึงประสงค์ด้านความรู้และทักษะทางปัญญา บัณฑิตต้องเก่งด้านองค์ความรู้จบสาขาวิชาอะไรต้องเก่งเรื่องนั้น ด้านทักษะปัญญาต้องเก่งในเรื่องการนำความรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงในโลกของความเป็นจริงด้วย

ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ควรพัฒนาทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการปรับตัวในสังคมที่มีความหลากหลาย มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สามารถควบคุมอารมณ์และมีความอดทนต่อปัญหาและอุปสรรคทำงานร่วมกับผู้อื่นโดยเคารพสิทธิของผู้อื่น และยอมรับความคิดที่แตกต่างของเพื่อนร่วมงานและคนในสังคมได้

ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ควรเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถด้านภาษาต่างประเทศ เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะและความสามารถในการนำเสนองานด้วยเครื่องมือทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Atiwat Popana and Sumate Philuk, 2014) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของ มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา ตามทัศนะของผู้ใช้บัณฑิต พบว่า คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของผู้ใช้บัณฑิตอยู่ในระดับมาก

2. จากการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิต หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง ในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู้งาน” มีภาพรวมความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาคุณลักษณะของบัณฑิตในด้านคุณลักษณะของบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู้งาน” ดังนี้

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ด้านใฝ่ดี พบว่า บัณฑิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีความรับผิดชอบสูงปฏิบัติตามหน้าที่อย่างตรงไปตรงมา ซื่อสัตย์ ไม่คดโกง อยู่ในกฎ ระเบียบ กติกา ขยันหมั่นเพียร มีน้ำใจ ช่วยเหลือบุคคลอื่น ปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงานได้ดี

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ด้านใฝ่รู้ พบว่า บัณฑิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง มีความกระตือรือร้น มุ่งมั่นในการเรียนรู้สิ่งใหม่ แต่บัณฑิตบางส่วนยังขาดความมั่นใจในองค์ความรู้เฉพาะเรื่อง หรือบางครั้งก็ขาดความเชื่อมั่นในการตอบคำถามหรือการกล้าแสดงความคิดเห็น เป็นผู้ปฏิบัติงานได้ดีแต่ยังขาดความมั่นใจในภาวะผู้นำหรือทักษะการแก้ไขปัญหาเฉพาะ ซึ่งสอดคล้องกับ Chadaporn Pokaisawan and Songkiat Inghamarathon (2019 : 69-72) ที่กล่าวว่า การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนานักศึกษาในคุณลักษณะตามอัตลักษณ์ของสถาบันคือ คือ “ใฝ่ดี ใฝ่รู้ สู้งาน” ต้องให้ความสำคัญกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยมีการจัดกิจกรรมนอกชั้นเรียนที่จัดขึ้นเพื่อสร้างประสบการณ์และพัฒนาการศึกษาตามความถนัดและความสนใจ

อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฯ ด้านสู้งาน พบว่า บัณฑิตหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึงมีความขยันหมั่นเพียรสูง รับผิดชอบสามารถทำงานให้สำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมาย ทุ่มเทอติศกายใจในการทำงานที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี และช่วยเหลืองานอื่น ๆ ในหน่วยงานด้วยความเต็มใจ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากการศึกษาพบว่าคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) พบว่า ด้านความรู้และปัญญามีค่าเฉลี่ยรวมน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นหลักสูตรจึงควรมีการปรับปรุงรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานิติศาสตร์เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ดียิ่งขึ้น

1.2 จากการศึกษาพบว่าคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง (ใฝ่ดี ใฝ่รู้ ใฝ่งาน) พบว่า บัณฑิตสาขาวิชานิติศาสตร์มีค่าเฉลี่ยรวมอัตลักษณ์ด้าน “ใฝ่รู้” มีค่าเฉลี่ยรวมน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้นหลักสูตรจึงควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ตรงตามความต้องการของผู้ใช้บัณฑิต

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 จากการศึกษาเรื่องคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตพบว่า มีประเภทของหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตที่หลากหลาย จึงควรมีการแบ่งประเภทของหน่วยงานเพื่อศึกษาข้อมูลความต้องการของผู้ใช้บัณฑิตในเชิงลึก

2.2 ควรมีการศึกษาค้นคว้าคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของหลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิตในหน่วยงานผู้ใช้บัณฑิตจังหวัดอื่น ๆ

เอกสารอ้างอิง (References)

- Bachelor degree qualification standards Faculty of Law 2018. (2018, 13 December). **Government Gazette** Vol. 135 Parts. 319D p 7. [In Thai]
- Inghamarathon, S. (2014). **Research report titled Quality of graduates graduating from Muban ChomBueng Rajabhat University according to the national standard qualifications for higher education.** Ratchaburi : Muban ChomBueng Rajabhat University. [In Thai]
- Nakhon Sawan : Chao Phraya University. [In Thai]
- National Strategy (2018-2037). (2018, 13 October). **Government Gazette** Vol. 135 Part. 82A pp. 1-74. [In Thai]

- Pokaisawan, C. and Inghamarathon, S. (2019). **Research report titled Graduate Performance Assessment Chom Bueng Rajabhat University, academic year 2017**. Ratchaburi : Muban Chombueng Rajabhat University. [In Thai]
- Popana, A. and Philuk, S. (2014). **Research Report Desired Graduate Characteristics of Chaopraya University with the Point of View of Graduate Users**.
- Program Management Committee. (2020). **Bachelor of Laws, Revised 2020**. Law Programs, Faculty of Humanities and Social Sciences, Muban Chombueng Rajabhat University. [In Thai]
- Research and Development Institute. (2019). **Research report titled Monitoring of employment at graduate level Bachelor's Degree, Muban ChomBueng Rajabhat University, academic year 2017**. Ratchaburi : Muban ChomBueng Rajabhat University. [In Thai]
- Sinpeng, D. (2008). **Developing learners into a learning society: Student-centered learning management**. Bangkok : Chulalongkorn University Press. [In Thai]
- Upper Secondary Education Bureau, Office of the Basic Education Commission. (n.d.). **Guidelines for organizing learning skills in the 21st century that emphasize professional competencies**. Document for school education and development project under the 21st century learning skills project. [In Thai]

